

بررسی مقایسه‌ای وضعیت داخلی و بین‌المللی ایران در دو دوره پیش و پس از برجام در گفت‌وگو با دیپلمات پیشین کشورمان؛

تندروها در دیپلماسی دنبال الگوی کره‌شمالی هستند

پیام انتخابات ایران به جهان نباید سیاست خارجی ماجراجویانه باشد

مریم سالاری

برجام در حالی به سند اعتمادسازی دوباره میان ایران و کشورهای جهان تبدیل شد که مخالفان دولت یازدهم این روزها و در آستانه انتخابات ریاست جمهوری با طرح انتظارات غیرو واقع‌بینانه، آن را به ابزاری برای بی‌اعتماد کردن ملت و تیز خود تبدیل کرده‌اند. با وجودی که از منظر صاحبنظران، شرایط امروز کشور در صحنه بین‌المللی و تغییرات جدی در صحنه داخلی و مقایسه تفاوت موقعیت امروز با چهار سال قبل، حتی برای شهروندان عادی نیز کار سختی نیست، مخالفان همچنان دولت را آماج حملات تند و تیز خود قرار می‌دهند. نگاهی مقایسه‌ای به وضعیت کشور در دولت یازدهم و چرایی تلاش برخی جریان‌های سیاسی از سياه‌نمای وضعیت کشور محور پرسش‌هایی است که با جاوید قربان اوغلو، دیپلمات پیشین کشور در میان گذاشتم. گفت‌وگویی که این صاحبنظر مسائل بین‌المللی در آن به مخاطراتی اشاره داشت که با توجه به روی کار آمدن دونالد ترامپ در صورت روی کار آمدن یک تفکر ماجراجویانه و متفاوت از گفتمان دولت یازدهم، ایران با تهدید مواجه می‌شود. مشروح این گفت‌وگو از نظر می‌گذرد:

■ **به انتخابات ریاست جمهوری ایران در حالی نزدیک می‌شویم که دونالد ترامپ در آمریکا با پیگیری مشی مخالفت جویانه با برجام و اتخاذ تصمیم‌هایی چون تصویب تحریم‌های جدید علیه ایران و ماجراجویی در منطقه، اما واگرایی جدی‌ای در خصوص اجرای توافق هسته‌ای ونحوه تعامل با ایران به وجود آورده است. با توجه به چنین فضایی بفرمایید که دولت بعدی در ایران باید در مواجهه با این شرایط چه مختصاتی داشته باشد؟**

همانطور که در گزارش اخیر وزارت خارجه به مجلس درباره برجام اشاره شده بود، رئیس جمهوری جدید آمریکا تمایل و اهتمام جدی برای اجرای برجام نشان نمی‌دهد و این در حالی است که تحلیلگران، دشواری‌های اجرای برجام را در دوره ترامپ پیش‌بینی کرده بودند. به این معنا که اگرچه ترامپ مطابق وعده‌ای که داده بود برجام را پاره نمی‌کند اما اجرای آن را با دست‌اندرآهای جدید مواجه می‌کند. خوشبختانه کارنامه پایبندی ایران به تعهدات برجامی‌اش در برابر افکار عمومی جهان، سازمان‌های بین‌الملل و بخصوص آژانس بین‌المللی انرژی اتمی روشن است و با توجه به این موضوع، آمریکا در درگیری‌هایی که با ایران دارد، وضعیت مناسبی ندارد و کشور ما در موضع مستحکم‌تری قرار دارد. اما نگرانی‌هایی در این باره وجود دارد. چنانچه در انتخابات پیش رو تفکری مشبه تفکر آقای روحانی روی کار نیاید، دیگر تنها مانع تراشی بر سر اجرای برجام مطرح نیست و در آن صورت کشور وارد یکسری گودال‌های عمیق و جدی و به عبارتی وارد میدان مین می‌شود که هر لحظه ممکن است هر یک از این مین‌ها با اثر بر اثر غفلت

اعتراف برجامی دولت دونالد ترامپ

تیلرسون: ایران به تعهدات خود براساس عمل کرده است

دولت جدید آمریکا برای نخستین بار از زمان آغاز به کار خود بر پایبندی ایران به تعهداتش در چارچوب برجام تأکید کرد. رکز تیلرسون، وزیر خارجه آمریکا در نامه‌ای خطاب به رئیس مجلس نمایندگان آمریکا، اعلام کرده است که ایران تا روز ۱۸ آوریل (سه‌شنبه، ۲۹ فروردین) به تعهدات خود براساس برجام عمل کرده است. بنا به گفته وزیر خارجه آمریکا ترامپ دستور داده است تا یک بررسی میان‌سامانی تحت رهبری شورای امنیت ملی برای بازبینی برنامه عمل ایران به تعهدات هسته‌ای، خود به معنی آن است که فرمان رئیس جمهوری سابق آمریکا برای تعلیق تحریم‌های ایران به مدت ۹۰ روز دیگر تمدید می‌شود.

دولت ایران به ۹۰ روز یک بار باید گزارشی مبنی بر تأیید پایبندی ایران به تعهدات

یا تمعد یا بر اثر بی‌توجهی متفجر شود و تمام دستاوردهای توافق هسته‌ای را از بین ببرد. بنابراین معتقدم علاوه بر اینکه باید با پدیده ترامپ مدارا کرد، در کنار آن باید با دیپلماسی هوشمندانه و ایزنی‌های ممتد با کشورهایی که درگیر این موضوع بودند و همچنین دیپلماسی عمومی فعال سعی کنیم تیم بشدت خطرناک و امنیتی ترامپ را از دست زدن به اقداماتی که ممکن است برجام را دچار مخاطره کند بازداریم. از طرف دیگر معتقدم ایران باید با برابری و صبوری برخورد کند و حتی در برابر برخی از اقدامات تحریک‌آمیز مانند افزودن برخی از تحریم‌ها به بهانه مسائل غیرهسته‌ای به جای اقدامات تحریک‌آمیز یا برخورد‌های واکنشی به رایزنی‌های دیپلماتیک بپردازد تا بتواند از این مرحله عبور کند.

■ **مواجهه آقای روحانی در برابر اقدامات تحریک‌آمیز آمریکایی‌ها را تاکنون چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

برخورد ایران تاکنون عاقلانه و هوشمندانه بوده و بهانه‌ای به طرف مقابل نداده است و اگر چنانچه در دام‌هایی که آنها به تحریک ایران گسترده بودند می‌افتاد، فضا از اکنون تیره‌تر بود. من فکر می‌کنم ارزیابی کارنامه دولت یازدهم به انضمام دیپلماسی در جهت برخورد خردمندانه بوده که توانسته در مواجهه با این آتش افروزی‌ها یا تنش آفرینی‌های طرف مقابل که آماده چنین کاری است مانع ایجاد کند و نگذارند این اتفاق بیفتد. البته سوی دیگر این مسأله به تعدیل سیاست‌های ترامپ بازمی‌گردد. به نظر می‌رسد که ترامپ با ورود عملی به صحنه سیاست با واقع‌گرایی به درک جدیدی رسیده است و با مواضع جدید با مسائل برخورد می‌کند.

■ **سوای دشواری‌هایی که از سوی تندروهای آمریکایی بر سر اجرای برجام قابل پیش‌بینی است، برجام در معرض انتقاد حمله برخی از جریان‌ها و گروه‌های مخالف دولت قرار گرفته است. منتقدانی که در عین حمله به برجام هیچ آلت‌تائوتی برای آن در نظر ندارند...**

یکی از دلایل اقبال مردم به آقای روحانی رویکرد شفاف، آگاهانه و خردمندانه‌اش در حوزه سیاست خارجی بود چرا که ایران در همین عرصه تحت‌تأثیر تنش هسته‌ای، سال‌ها درگیر قبال برخی با سایر کشورهای جهان بود. ذهن افراطونی نمی‌خواهد که کشف‌کند اگر به شرایط قبل انتخابات ۹۲ و چالش هسته‌ای بازگردیم، داخلی، اقتصاد کشور کاملاً با بن‌بست روبرو شده بود و در شرایطی که بیشترین اتکای اقتصاد ایران به نفت است دیگر نمی‌توانستیم نفت بفروشیم. بنابراین چنانچه توافقی صورت نمی‌گرفت، عملاً اقتصاد قفل می‌شد و این در حالی بود که حتی امکان وصول پول ۹۰۰ هزار بشکه‌ای هم که قرار بود تا پایان سال ۹۲ تعداد آن کمتر هم بشود، وجود نداشت و آن‌اواخر مجبور شدیم پول فروش نفت را در کشورهایی ذخیره کنیم که در پس گرفتن آن مشقت‌های جدی وجود داشت. پول‌هایی که بعدها با

مریم سالاری/تولید: سروش

■ **قطعنامه‌های فصل ۷ شورای امنیت سازمان ملل، ایران را به‌عنوان یک تهدید بین‌المللی شناخته بود. قطعنامه ۱۹۲۹ یک اعلان جنگ به ایران بود که به موجب آن تمام کشتی‌هایی که به سمت ایران می‌آمدند یا از ایران خارج می‌شدند، باید مورد بازرسی قرار می‌گرفتند**
■ **مهم‌ترین دلیلی که باعث می‌شود مسببان تحریم‌ها، خود به مدعی تبدیل شده‌اند، این است که با آشفته‌نشان دادن وضعیت کشور در آستانه انتخابات یک بار دیگر خود را برای رسیدن به قدرت و اهداف سیاسی‌شان آماده می‌کنند**
■ **وزیر دفاع سابق آمریکا در پاسخ به اینکه چرا آمریکا اخیراً از مادر همه بمب‌ها استفاده کرده است، گفته است: «این بمب در زمان مسئولیت من آماده شده و قرار بود که اگر ایران در زمینه هسته‌ای همکاری نکند از آن علیه تأسیسات هسته‌ای‌اش استفاده شود»**

نیم‌نگاه

رایزنی‌های جدی توانستیم آنها را پس بگیریم. در دوره تشدید تحریم‌ها کاسیان تحریم به اسم فروش نفت، کلاه بزرگی سر ملت گذاشتند و اگر برجام نبود چنانچه می‌خواستیم کالایی را با دلار از یک کشور در جهان بخریم باید با دادن مبالغ سنگین به کاسیان تحریم آن کالا‌های خارج از کیفیت را با ۲۰- ۳۰ درصد قیمت بیشتر وارد می‌کردیم. خب معیشت مردم کاملاً در معرض مخاطره قرار گرفته بود. از طرف دیگر از منظر بین‌المللی ایران در دنیا منزوی شده بود و یک اجماع حققان آوری علیه ما به وجود آمده بود.

قطعنامه‌های فصل ۷ شورای امنیت سازمان ملل، ایران را به‌عنوان یک تهدید بین‌المللی شناخته بود. قطعنامه ۱۹۲۹ یک اعلان جنگ به ایران بود که به موجب آن تمام کشتی‌هایی که به سمت ایران می‌آمدند یا از ایران خارج می‌شدند، باید مورد بازرسی قرار می‌گرفتند. شش قطعنامه باعث شده بود هیچ کشوری با ایران کار نکند. حال آنکه اگر کشوری در عرصه بین‌المللی روابط خارجی‌اش فعال نباشد و منزوی باشد علاوه بر اینکه یک تهدید بین‌المللی به حساب می‌آید، تبعات سنگین سیاسی و اقتصادی برایش به دنبال دارد و این در حالی بود که ایران در نتیجه این انزوا همچنین درگیر مسائلی همچون شیعه هراسی و اسلام‌هراسی هم شده بود. تندروها در دیپلماسی دنبال الگوی کره‌شمالی هستند، بنابراین از نظر آنها بهتر بود برجام نباشد و وضعیت ایران هم مانند کره شمالی باشد که الان شرایط آن گویاست. رأی مردم به روحانی و مجلس ۹۴ نشان داد که هسته‌دوست نمی‌خواهند و الگوی کشوری مانند کره شمالی را داشته باشند

■ **قطعنامه‌های فصل ۷ شورای امنیت سازمان ملل، ایران را به‌عنوان یک تهدید بین‌المللی شناخته بود. قطعنامه ۱۹۲۹ یک اعلان جنگ به ایران بود که به موجب آن تمام کشتی‌هایی که به سمت ایران می‌آمدند یا از ایران خارج می‌شدند، باید مورد بازرسی قرار می‌گرفتند**
■ **مهم‌ترین دلیلی که باعث می‌شود مسببان تحریم‌ها، خود به مدعی تبدیل شده‌اند، این است که با آشفته‌نشان دادن وضعیت کشور در آستانه انتخابات یک بار دیگر خود را برای رسیدن به قدرت و اهداف سیاسی‌شان آماده می‌کنند**
■ **وزیر دفاع سابق آمریکا در پاسخ به اینکه چرا آمریکا اخیراً از مادر همه بمب‌ها استفاده کرده است، گفته است: «این بمب در زمان مسئولیت من آماده شده و قرار بود که اگر ایران در زمینه هسته‌ای همکاری نکند از آن علیه تأسیسات هسته‌ای‌اش استفاده شود»**

بلکه می‌خواهند عززمنده‌ها با سایر کشورهای جهان تعامل داشته باشند و با رفتارهای سیاسی خود این را نشان دادند.

■ **مسأله اینجاست بسیاری از منتقدان برجام و دولت در زمره کسانی هستند که خوشان در برجام و این وضعیت تأثیرگذار بودند و حالا بیش از همه بر طبل مخالفت می‌کوبند. اینها با چه هدفی ویر چه مبنایی این انتقادات را مطرح می‌کنند؟**

این دسته از منتقدان از نظر من باعث چنین وضعیتی بودند اما خودشان این وضعیت استغبار را که نامطلوب نمی‌دانند. اساساً همین طرز تفکر آنها باعث شد که چنین وضعیت آشفته‌ای برای ایران به وجود آید. شاید برخی این را جزو سنند اقتضات خود می‌دانند. وقتی یکی از همین آقایان می‌گوید ما انقلاب کردیم که مثل ژاپن شویم خب معلوم است که انگیزش انزواست. اما مهم‌ترین دلیلی که باعث می‌شود مسببان این شرایط، خود به مدعی تبدیل شده‌اند، این است که با آشفته‌نشان دادن وضعیت کشور در آستانه انتخابات یک بار دیگر خود را برای رسیدن به قدرت و اهداف سیاسی‌شان آماده می‌کنند. در ادای رقابت تلاش می‌کنند تمام نقاط ضعف طرف مقابل را احصا و آن را مبنای حملات خود قرار دهند. مثلاً آقای روحانی در سال ۹۲ و همچنین بعد از برجام وعده‌هایی برای برون رفت از وضعیت آشفته‌ای که محصول دولت قبل بوده، داده است که روند اجرایی شدن پیام انتخابات ایران به جهان نباید سیاست خارجی ماجراجویانه باشد. انتخاب فردی غیر ایرانی، پیامی سهمگین به دنیا خواهد داد که ما داریم دوره سیاست‌های ماجراجویانه احمدی نژاد را تکرار می‌کنیم.

گرفته بود، معالجه کرد اما خب معالجه این بیماری زمانبر است و حالا این جریان که خود مسبب بروز این وضعیت شده‌اند در مقام طلبکار ظاهر شده‌اند و این وضعیت را به‌عنوان نقطه ضعف دولت مطرح می‌کنند، بدون اینکه متوجه باشند خودشان این باتلاق را به وجود آورده‌اند.

و اما این افراد در حالی صدای خود را در اعتراض به دولت بلند کرده‌اند که دولت دستاوردهای مهمی در همین چهار سال داشته است. عادی شدن وضعیت ایران در صحنه بین‌المللی، بیش از دو برابرشدن فروش نفت، افتتاح طرح‌های مهم و بزرگ بهره‌بررداری از منابع گاز و آغاز سرمایه‌گذاری‌های جدی با کشورهای مهم جهان از جمله این دستاوردها بود. از همه مهمتر آن بود که فضای جنگ رخت بریست. وزیر دفاع سابق آمریکا در پاسخ به اینکه چرا آمریکا اخیراً از مادر همه بمبها استفاده کرده است، گفته است: «این بمب در زمان مسئولیت من آماده شده و قرار بود که اگر ایران در زمینه هسته‌ای همکاری نکند از آن علیه تأسیسات هسته‌ای‌اش استفاده شود».

■ **بنابراین با این شرایط اگر تندروها در دولت بعدی بر سر کار بایند، کشور با چه مخاطراتی مواجه می‌شود؟**

اگر گزینه‌ای غیر از تفکر اعتدالی رأی بیاورد کلیت نظام، از الان باید برنامه‌ای داشته باشد تا چنانچه اتفاقی بیفتد در سطح بالاتر از دولت در زمره کسانی هستند که خوشان در برجام و این وضعیت تأثیرگذار بودند و حالا بیش از همه بر طبل مخالفت می‌کوبند. اینها با چه هدفی ویر چه مبنایی این انتقادات را مطرح می‌کنند؟ این دسته از منتقدان از نظر من باعث چنین وضعیتی بودند اما خودشان این وضعیت استغبار را که نامطلوب نمی‌دانند. اساساً همین طرز تفکر آنها باعث شد که چنین وضعیت آشفته‌ای برای ایران به وجود آید. شاید برخی این را جزو سنند اقتضات خود می‌دانند. وقتی یکی از همین آقایان می‌گوید ما انقلاب کردیم که مثل ژاپن شویم خب معلوم است که انگیزش انزواست. اما مهم‌ترین دلیلی که باعث می‌شود مسببان این شرایط، خود به مدعی تبدیل شده‌اند، این است که با آشفته‌نشان دادن وضعیت کشور در آستانه انتخابات یک بار دیگر خود را برای رسیدن به قدرت و اهداف سیاسی‌شان آماده می‌کنند. در ادای رقابت تلاش می‌کنند تمام نقاط ضعف طرف مقابل را احصا و آن را مبنای حملات خود قرار دهند. مثلاً آقای روحانی در سال ۹۲ و همچنین بعد از برجام وعده‌هایی برای برون رفت از وضعیت آشفته‌ای که محصول دولت قبل بوده، داده است که روند اجرایی شدن پیام انتخابات ایران به جهان نباید سیاست خارجی ماجراجویانه باشد. انتخاب فردی غیر ایرانی، پیامی سهمگین به دنیا خواهد داد که ما داریم دوره سیاست‌های ماجراجویانه احمدی نژاد را تکرار می‌کنیم.

دگر خوان

■ **سرمقاله: «نامه‌های غیرمستند»، کامیوز نوروزی**
هر دو نامه رئیسی مبتنی بر یک «مصادره به مطلوب» است. او ابتدا این را ثابت و مسلم جلوه می‌دهد که روحانی به اخلاق انتخاباتی توجهی ندارد و صدا و سیما هم در انتشار اخبار مربوط به او عدالت را رعایت نمی‌کند. هر دو نامه ایشان فاقد هر دلیل و مستندی است که این ادعا را ثابت کند. کسی که سال‌های متمادی متصدی سمت‌های قضایی بوده باشد، قاعدتاً باید عادت کرده باشد که سخن یا ادعایش، مستدل و مستند باشد. اما این نامه نشان نمی‌دهد که حسن روحانی چه کرده است که موجب شائبه نمایش تبلیغاتی شده و در نتیجه مغایر با اخلاق تبلیغات انتخاباتی است. همچنین این نامه معلوم نکرده که صداوسیما نسبت به روحانی چگونه برخورد کرده که از نظر آقای رئیسی باعث ایجاد «شائبه جانبداری به نفع یک کاندیدای» خاص شده است؟ ادعاهای غیرمستدل و غیرمستند به تعبیر قضایی اصولاً مسموح نیست... حسن روحانی رئیس جمهوری است. یک رئیس جمهوری علاوه بر اینکه به حکم قانون وظایفی برعهده دارد، در عرف این سمت نیز طرفی را باید انجام دهد. مثلاً شرکت و سخنرانی در بعضی مراسم ملی یا افتتاح پروژه‌های مهم. اینها تکلیف قانونی یا به تعبیری که رئیسی در نامه به علی‌عسگری نوشته است، از شئون انحصاری رئیس جمهوری نیستند. اما انجام آنها عرفاً و به دلیل نمایندگی حاکمیت ملی، با رئیس جمهوری است... وقتی رئیس جمهوری پروژه عظیمی مانند فاز‌های ۱ پارس جنوبی را افتتاح می‌کند، اخبار گزارش‌های آن ارزش و اهمیت بین‌المللی برای کل کشور دارد. در جهان پر حادثه‌ای که هر روز پر از انواع و اقسام وقایع ریز و درشت است، رئیس جمهوری به خاطر منافع ملی باید حضور خبری فعال و مستمری داشته باشد. انجام امور کشوری را نمی‌توان به خاطر ریاست جمهوری تعطیل کرد... نگرانی آقای رئیسی از رعایت اصل بی‌طرفی صداوسیما نگرانی درخور ناملی است اما زمانی این نگرانی درست و مؤثر و مفید خواهد بود که دقت شود صدا و سیما سال‌های طولانی است که اصل بی‌طرفی را کنار گذاشته و اتفاقاً رو به سمت همان گرایش و جناحی دارد که حامیان ابراهیم رئیسی در آن قرار می‌گیرند.

■ **یادداشت: «امنیت پایدار، محور اصلی انتخابات»**

همه ما به عنوان یک شهروند نگاهی بدبینانه به وضعیت خود و کشور و آینده آن دو داریم. نمی‌دانیم آیا فردا همین را هم که داریم یا در

آن هستیم، خواهیم داشت یا خیر؟ به دلیل اقدامات این دولت، این

نگرانی در ۴ سال اخیر کاهش یافته. ولی آنان که سال ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ را به یاد دارند، خوب می‌دانند که حتی هنگام خرید یک کالا، فروشنده زنگ می‌زد و ابتدا از بورس کالای خود، قیمت می‌گرفت و بعد آن را با قیمت لحظه‌ای می‌فروخت. این یعنی امنیت اقتصادی نیست. هرچند مردم فکر می‌کنند که این مشکل یعنی امنیت حل شده است ولی خود خطر آن را تهدید می‌کند. اول از همه آمدن ترامپ و به چالش کشیدن امنیت جهان است که کشور ما به دلایل گوناگون و با قرار داشتن در منطقه نامن خاورمیانه و نیز استقلال نسبی از قطب‌های جهانی، بیش از سایرین در معرض ترسش‌های نام‌نکننده این فرد نابکار قرار دارد. سایلر دیگر نامزد‌هایی هستند که به صورت بالقوه دارای گرایش‌های افراطی و تندروانه در سیاست داخلی و خارجی هستند که این فضای نامن را تشدید می‌کنند؛ وقاری که دشمنان ایران مترصد آن هستند که در ایران رخ دهد. شاید گروهی باشند که مسأله امنیت را فقط به مسائل نظامی و تنش‌های خیابانی یا بمب‌گذاری و امثال آن تقلیل دهنده در حالی که امنیت یک مقوله همه‌جانبه است و به طور مشخص امنیت پایدار بیش از هر چیز دیگری به رشد و توسعه اقتصادی و حتی اجتماعی کمک می‌کند. وقتی که مالکیت امنیت نداشته باشد، وقتی که شغل و تدوام امن آن نباشد و ناپایدار باشد، وقتی که امنیت سیاسی نیست، سرمایه‌گذاران وارد میدان نمی‌شوند.

■ **سرمقاله: «انضباط مالی؛ نقطه قوت دولت»، هادی حق‌شناس**

این روزها که دولت تدبیر و امید تبدیل به سیبیلی شده است و در معرض آماج تیراندازی‌های رقیبانش قرار دارد، لازم است به یکی از نقاط قوت آن که در طول تاریخ ایران زمین بی‌سابقه بوده است، اشاره کنیم؛ انضباط مالی؛ دولت تدبیر و امید منضبط‌ترین دولت تاریخ کشور بوده است. ایشخور این گزاره از آنجایی است که انعکاس نمره و خروجی انضباط مالی و پولی این دولت، در کنترل نرخ تورم دیده می‌شود... بانک مرکزی در طول ۴ سال گذشته نه تنها بخشی از مؤسسات مالی غیرمجاز را تحت نظارت و کنترل خود درآورد که مجوزهای غیراستاندارد هم صادر نکرد. در بخش مالی هم همین طور. با وجود اینکه این دولت متهم به این است که بودجه عمرانی کمتری را هزینه کرده ولی علت این کمبود بودجه عمرانی، کمبود منابع در آمدی بوده است. این سخن بدان معنا است که دولت آقای روحانی دست به کلنگ‌زدن‌های بی‌مورد نزده است که سخنرانی ایجاد شود و بیش از منابع بودجه عمرانی، کار را تعریف کند. به نظر می‌رسد اگر آرامشی در بازار پول حاکم است، نتیجه انضباط پولی و مالی دولت بوده است.

■ **سرمقاله: «سنگرِ راه‌شده»، علی‌اکبری**

رئیس جمهوری محترم و معاون اول وی به عنوان نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری دوره بعد ثبت‌نام نهمه‌اند... اگر قرار

است مسیر ترسیمی این دو بزرگوار برای دولت آینده یکسان باشد و از عملکرد دولت کنونی دفاع شود که نیازی به حضور هر دو بزرگوار نیست و یکی از این دو نفر می‌تواند برنامه دولت برای آینده را برای مردم بیان نماید لیکن اگر این دو بزرگوار تصور می‌کنند که به‌واسطه کثرت انتقاداتی که به دولت کنونی و عملکرد چهار ساله آن وارد است نمی‌توان یک نفره از پس پاسخگویی به این انتقادات برآمد، قطعاً حضور دو نفر با بیشتر زوئوری نخواهد داشت چراکه اگر پاسخ‌های دولت مستقر کنونی قانع‌کننده بود، وضعیت کنونی پیش نمی‌آمد و نگرانی از عدم اقبال ملت به دولت مستقر وجود نداشت لیکن نگرانی از ناتوانی دولت در پاسخ به افکار عمومی، آشکارتر از آن است که قابل کتمان یا پوشاندن دولت دونالد ترامپ «تردید‌هایی در مورد جدیت» آمریکا «در ایفای کامل و با حسن نیت تعهداتش» در این توافق ایجاد کرده است.

این در حالی است که پیش از این مواضع ضد و نقیض مقام‌های جدید کاخ سفید درباره برجام با واکنش برخی از چهره‌ها و مقام‌های بلندپایه غربی از جمله فدریکا موگرینی،

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا روبه‌رو شده بود. موگرینی گفته بود برجام توافق دو جانبه میان تهران و واشنگتن نیست که دونالد ترامپ در مقام رئیس جمهوری آمریکا بتواند آن را بهم برزند بلکه «توافقی چندجانبه است که از راه مذاکره به دست آمده و خود من هم اکنون رئیس کمیسیون مشترکی هستم که بر اجرای آن نظارت دارد تا اجرای این توافق از سوی همه طرف‌ها را تضمین کند. و این توافق در قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل قرار گرفته است.»

■ **سرمقاله: «در شان آرامش سیاسی»، حامد حاجی‌حیدری**

تکته اول: آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی، با شعار «بازگردان آرامش به مردم»، وارد میدان مهمی شد، پیوزه با این شعار مهم: «بازگردان آرامش به مردم».

تکته دوم: حکمرانی، نباید برمی به «آرامش سیاسی» دارد، که تصمیم‌های صحیح، امکان وقوع پیدا کند. آیت‌الله حسینی خاتمه‌ای در اولین واکنش مهم خود به رویداد‌های سال ۸۸ و در خطبه نخست آن نماز جمعه مهم و تاریخی، و تحلیل و تمرکز خود را بر «آرامش سیاسی» معطوف و محصور کردند. آنجا تحلیل درخشانی ارائه شد در موضوع صلح حدیبیه و اینکه «آرامش سیاسی» مؤمنان در شرایط دشواری همچون صلح حدیبیه، مقدر در تمرکز کلی نیروهای مسلمان در مسیر تسویلت مستقیم در آن وارد و آن خطبه تاریخی، همین تأثیر را هم در زمان خود داشت و نیروهای انقلاب در آن شرایط، مهم‌ترین نقش را در کنترل بحران، با «آرامش» خود به انجام رساندند... رئیس جمهوری دکتر حسن روحانی، در کنار بسیاری از نازسای‌های که در مقام یک مدیر ملی دارند، از توان اندک در مدیریت احساسات و عواطف ملی رنج می‌برند. ناگزیر، این وضع باید تغییر کند و خیلی زود هم باید تغییر کند...